

Geachte leden van de commissie MHEK.

Ik ben voorzitter van klankbordgroep Albrandswaard. Korte introductie onze KBG is opgericht in 2020 en pas in 2022 formeel erkend om belangen van omwonenden te dienen en vooral de gemeente aan te spreken op haar zelf gecommuniceerde verantwoordelijkheden, die naar eigen zeggen luiden:

Participatie-, onderzoeks- en communicatieplicht.

Ik zou graag in mijn bijdrage deze verplichtingen aanstippen. Beginnende met participatie:

Samenvattend: Het participatie traject voor omwonenden in dit project is vooral gefingeerd.

Aantal voorbeelden, maar we hebben talrijke voorbeelden:

Zoals reeds vermeld voldoen de aanvullende geluidsonderzoeken die gedaan zijn (rond vorig jaar) niet aan de voorstellen en eisen die de klankbordgroepen eind 2023 (!) hebben geuit en waar wij bij herhaling om hebben gevraagd (dit wordt nergens vermeld).

Ook de NRD van de planMER voldoet ondanks 17 pagina's advies niet aan onze belangrijkste verzoeken, namelijk om de nieuwe op stapel staande nationale bepalingen (waarin <3 turbines ook als windpark gezien worden, geluidsnormen 45 Lden als harde belemmeringswaarde worden meegenomen) noch aan de aanbevelingen die gegeven is om op gebied van geluid ook de WHO richtlijnen (ook 45 Lden) te volgen!

Daarnaast negeert de gemeente eerdere toezeggingen (en gooit het dan op communicatie misverstanden: verre van juist). Er is bijvoorbeeld toegezegd dat het uiteindelijke project ook een MER traject diende te doorlopen, nu lijkt men zich hieraan te willen onttrekken (onder het mom dat het niet wettelijk noodzakelijk is).

Dan de onderzoeksplicht (op een lopend MER onderzoek na: is het gedane onderzoek in 5 jaar tijd summier):

-Ja, er wordt een planMER doorlopen, goede eerste stap, echter die is totstand gekomen mede door aandringen van verschillende klankbordgroepen: gemeente was het niet van plan.

-Echter het onderzoek is standaard en niet toegesneden op het gebied, er wordt bijvoorbeeld totaal geen rekening gehouden met de reeds aanwezige vormen van overlast, voorbeeld in dit gebied leven geen nimby's maar pimby's: er is reeds zeer hoge geluidsbelasting, echter dat werkt tegen, de turbines zouden immers meeste tijd overstemd worden door achtergrond geluid, op ONZE conclusie: "het wordt dus nooit meer stil", wordt geen achting gegeven. Maar dit is wel de realiteit: stille perioden, die reeds zelden zijn, verdwijnen volledig! Helaas is daar geen normstelling voor (alles wordt gedaan op basis van gemiddelden) en dus wordt het niet onderzocht, maar het zou natuurlijk wel degelijk onderdeel van politieke besluitvorming moeten zijn. Waarom juist WEER hier.

-De klankbordgroepen hebben herhaaldelijk gevraagd naar een bijdrage van en gesprek met de GGD over deze ontwikkeling. Met name dosis-effect relatie tussen geluidsoverlast (die reeds hoog ligt in het gebied) en slaapstoornissen leidend tot indirecte gezondheidseffecten. Er zijn namelijk zeer veel wetenschappelijke studies beschikbaar, en ook Diederik Gommers roert zich in het debat. Gommers verwijst naar een meta-analyse uit 2023 die een lineaire relatie laat zien tussen slaapstoornissen en de afstand tot windmolens, hij stelt: "Als je binnen 500 meter woont, heeft 80% van de mensen last van slaapstoornissen. Toch worden beleidsbesluiten vaak

gebaseerd op data van de windmolenindustrie zelf. Veel modellen zijn opgesteld onder ideale omstandigheden, wat de resultaten minder betrouwbaar maakt.”. Tot nu toe is dit reeds langer dan een jaar toegezegd maar niet georganiseerd.

-Economische onderzoek dan; De private schade aan zeer omvangrijk onroerend goed. Men vermijdt dit onderwerp. Wij hebben op basis van het meeste recente rapport op dit gebied van TNO en op basis van de waarde van aanliggende onroerend goed de schade (enkel in Hoogvliet en Albrandswaard Noord) berekend op € 76.700.000,-. Daar komt verdere private onroerende zaakschade van Poortugaal Zuid, Hoogvliet Zuid en Pernis bovenop.

Ter vergelijking de gemiddelde bouwkosten voor de referentieturbines die genoemd zijn in de NRD van de planMER liggen rond de 10 mio Euro (inclusief ontwikkelkosten). Wanneer een ontwikkelaar ca. 10% rendement wil maken op deze investering, zou de marktwaarde van 1 turbine ca. 20 mio EUR moeten bedragen. U ziet het, alleen de private veroorzaakte schade overschaduwet niet alleen de marktwaarde en de bouwkosten van zelfs 3 turbines, maar zeker de totale winst die een ontwikkelaar kan behalen. Er KAN dus geen sprake zijn van een evenwichtige business case met inachtnaam van schade voor omwonenden. Dat is totaal niet haalbaar. Dit is is waarom wij een garantiestelling eisen als onderdeel van de landlease voor een geschat schadebedrag (nader vast te stellen). Zodat het niet gebeurt, dat een ontwikkelaar 10% rendement maakt en omwonenden na jarenlange procedures een doekje voor hun bloeden van 77 miljoen krijgen (en 35 jaar overlast).

-Nadeelcompensatie en evt. garantstelling wordt echter nergens besproken, het is na hevig aandringen nu kort opgenomen in het ambitedocument, zonder daarbij het plan hoe ermee om te gaan. Dit zou ons inziens onderdeel moeten zijn van de business case, landlease en vergunningsprocedure (landlease: zonder garantiestelling geen pre-kwalificatie voor ontwikkelaars). Daarnaast stelt TNO in haar meest recente rapport over planschade / nadeelcompensatie: "Gegeven de significante schade die kan ontstaan, vraagt dit om een combinatie van de RES aanpak vanuit de regio en nationale coördinatie. Immers, de, politieke afwegingen die hierin meekomen kunnen niet alleen lokaal gemaakt worden." De afweging is NIET gemaakt in de RES en mag volgens TNO niet alleen lokaal gemaakt worden. Bij beneluxplein is en wordt het nergens afgewogen.

-Er worden door het projectteam lukraak argumenten genoemd die niet onderbouwd en niet onderzocht zijn: zo zou afname congestie in de gadering verholpen worden door windturbines, dit is geen onderdeel van het project, maar wordt u wel als potentieel voordeel gepresenteerd: zonder enige vorm van onderzoek of onderbouwing.

Laatste verplichting: communicatie:

-Er is geen gedachte geuit wat de consequenties zijn wanneer er geen 12 MW wordt gerealiseerd (dit is gegeven de lastigheid van het gebied echter zeer aannemelijk).

Maar zelfs wanneer dit gebeurt in naburige gemeente Nissewaard waren 5 turbines gepland er zijn er 3 door de raad geaccpeteerd waarop ontwikkelaar HVC claimt dat met 3 turbines geen business case is te behalen. Bij Beneluxplein zijn 3 turbines theoretisch het hoogst haalbare en hier zou dat wel kunnen: lijkt onwaarschijnlijk.

Afsluitend:

-Dit project kent inmiddels een ontwikkeltijd van, schrik niet, 15 jaar. Reeds 15 jaar wordt er publiek geld verspild. En dat in een door Witteveen en Bos omschreven: druk en zeer lastig plangebied om wind te ontwikkelen (zelfs afgezien van economisch doelmatig ontwikkelen).

Er zal door dit project significante schade aan milieu en omgeving ontstaan in allerlei facetten (flora & fauna, geluid, infrasoogeluid, slagschaduw), significante economische schade worden veroorzaakt voor particuliere omwonenden (zonder enige vorm van garantiestelling of collectief proces voor toekomstige nadeelcompensatie) en reeds aanwezige indirecte gezondheidseffecten zullen verergeren. En bovenal zal men proberen dit proces snel te verwezenlijken, om zodoende nieuwe nationale normering op het gebied van wind op land voor te kunnen blijven. Om hiervan de komende 30-35 jaar (gemiddelde technische levensduur van een windpark op land) de rekening in het gebied neer te leggen.

We verzoeken u dus ook:

- Benadruk verbetering van gemeentelijke onderzoeken door inachtnaam van de feedback van de klankbordgroepen serieuzer te nemen: adopteer op stapel staande nationale regelgeving minimaal als standaard en volg WHO adviezen als basis scenario (en niet als “we onderzoeken het ook”)!
- Doe veel beter onderzoek naar huidige overlast en gezondheid in het reeds zeer volle plangebied en verergerende factoren door het plaatsen van industriële windturbines: Zoals Diederik Gommer stelt: “Als je binnen 500 meter woont, heeft 80% van de mensen last van slaapstoornissen zeker in een gebied waar reeds veel overlast is”. Huidige en toekomstige overlast en huidige status en effecten op gezondheid dienen veel verder te worden onderzocht dan gebruikelijk.
- Neem expliciet de schade aan privaat onroerendgoed mee in al uw overwegingen en bekijk dit regionaal en landelijk zoals TNO voorstelt. Immers de gemeentelijke ambitie bestaat niet in een vacuum, TNO beveelt immers niet voor niets aan: “planschade mee te nemen op niveau vanuit de regio en nationale coördinatie. Immers, de, politieke afwegingen die hierin meekomen kunnen niet alleen lokaal gemaakt worden”. Deze afweging is en wordt bij Beneluxplein zelfs niet eens lokaal gemaakt laat staan in bredere context dan lokaal. Daarnaast dient de gemeente nu reeds na te denken hoe dit project en de schade zal worden gefinancierd. Maak deze afweging dus als nog en beschrijf nu reeds tezamen met de klankborden hoe hier mee omgegaan wordt!
- De gemeente Rotterdam heeft tot nu toe gecommuniceerd en geacteerd als een ontwikkelaar in renewable energie, en legt de rekening bij omwonenden. Dus verzoek: Blijf bij uw rol: uw verplichting en ambitie zou moeten zijn (zoals gecommuniceerd): verzorgen van deugdelijk onderzoek, een deugdelijk participatie proces en deugdelijke communicatie. Deze aspecten moet veel evenwichtiger worden afgewogen, we hebben het hier over een zeer lage bijdrage van vermeden Co2 versus een significante overlast en kostenpost die weer bij zo’n 10.000 mensen (met plenty in hun backyard) wordt neergelegd.

Dank voor uw aandacht.